



Raadsnota

Raadsvergadering d.d.: 2 november 2015

Agenda nr: 6

Onderwerp: Regionale toekomstagenda Maastricht - Heuvelland: informele ondersteuning en zorg.

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Het doel van dit beleid is om betere en thuisnabije ondersteuning te kunnen organiseren zodat burgers langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en meer kunnen participeren in de maatschappij. Dit is het gevolg van de nieuwe taken in het sociale domein (Awbz/Wmo, Jeugdhulp, Participatiewet) die vanaf 1 januari naar de gemeenten zijn overgeheveld.

Voor de ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers zijn regionaal een aantal actiepunten opgesteld die vanaf het najaar van 2015 worden opgepakt. Deze actiepunten zijn verwoord in bijgaande notitie. Uw raad wordt gevraagd om akkoord te gaan met de Regionale toekomstagenda Maastricht - Heuvelland, informele ondersteuning en zorg.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

De portefeuillehouders sociaal domein van Maastricht - Heuvelland hebben afgesproken om de informele ondersteuning en zorg als speerpunt aan te wijzen. Door de nieuwe taken die vanuit het Rijk op 1 januari 2015 naar de gemeenten zijn overgeheveld, wordt meer "eigen kracht" verwacht vanuit onze inwoners. Het netwerk van een burger wordt hierdoor belangrijker. De inzet van vrijwilligers en mantelzorgers wordt steeds belangrijker bij de zorg van iemand met een hulpvraag. De gemeente is verantwoordelijk voor de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers. Ter voorbereiding op de voorliggende concept notitie "Regionale toekomstagenda Maastricht - Heuvelland, informele ondersteuning en zorg" wilde de regio Maastricht - Heuvelland een beeld krijgen van de werkzaamheden en het bereik van het Steunpunt Mantelzorg Zuidelijk Zuid - Limburg en een indruk van hun visie op de toekomst. Ter vergelijking wilde de regio ook een beeld hebben van de landelijke ontwikkelingen als het gaat om ondersteunen van en samenwerken met mantelzorgers. Aan Movisie (Movisie is het landelijke kennisinstituut en adviesbureau voor toepasbare kennis, adviezen en oplossingen bij de aanpak van sociale vraagstukken op het terrein van welzijn, participatie, sociale zorg en sociale veiligheid) is gevraagd om een rapportage op te stellen waarin het vorenstaande tot uitdrukking komt. Het rapport van Movisie is als bijlage toegevoegd. De voorliggende concept notitie "Regionale toekomstagenda Maastricht-Heuvelland, informele ondersteuning en zorg" is een eerste stap in de beweging die we moeten maken op het gebied van de informele ondersteuning en zorg. De agendapunten in deze toekomstagenda zullen worden ingebed in het nieuwe ontwikkelplan Wmo dat in december 2015 aan de gemeenteraad zal worden voorgelegd. Hierin trekken de gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland met elkaar op.

3. Relatie met bestaand beleid

- Addendum bij het beleidsplan Wmo 2012 - 2015, vastgesteld door de gemeenteraad op 3 november 2014
- Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015, vastgesteld door de gemeenteraad op 3 november 2014.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Wat is informele ondersteuning en zorg? Informele ondersteuning en zorg heeft betrekking op al die mensen die van betekenis zijn voor een hulpvrager zonder daarvoor beroepsmatig te worden betaald. De ondersteuning en zorg is onder te verdelen in: gebruikelijke zorg, zelfhulp, mantelzorg en zorg door vrijwilligers (zorgvrijwilligers). Om aan de wensen van mantelzorgers en



(zorg)vrijwilligers tegemoet te komen, zijn er in het voorjaar van 2015 gesprekken gevoerd met mantelzorgers, (zorg)vrijwilligers en professionals. Ook de Wmo-raad van onze gemeente was uitgenodigd om bij deze gesprekken aanwezig te zijn. Lokaal heeft er op 31 maart jl een dergelijke bijeenkomst plaatsgevonden.

Daarnaast hebben uitvoerders, cliëntenraden en bestuurders in de zogenaamde EVI-panelen (Ervaren, Verbeteren, Innoveren) gesproken over informele ondersteuning en zorg. Tevens heeft er een mini-conferentie “Verbonden door informele zorg” plaatsgevonden, waarbij bestuurders, raadsleden, vrijwilligers, mantelzorgers en professionals met elkaar in gesprek zijn gegaan over mogelijke acties voor de informele zorg in het keukentafelgesprek, de kracht van informele ontmoetingen, wat als ik het niet meer kan. Tijdens de overleggen met de wethouder en de Wmo-raad is een aantal keren stil gestaan bij de informele ondersteuning en zorg.

Uit de bovenstaande sessies is de volgende top 5 samengesteld:

Mantelzorgers:

- Informatie
- Hulp bij bijvoorbeeld administratie, regelen, huishouden, boodschappen
- Flexibele opvang
- Wat als ik het niet meer kan?
- Waardering.

Vrijwilligers:

- Aandacht voor relatie vrijwilligers - professionele zorg
- Respect en waardering
- Scholing en begeleiding
- Minder bureaucratie
- Goede match vraag en aanbod.

Deze top 5 heeft geleid tot de volgende agendapunten en de daarbij behorende actiepunten van de onderliggende regionale toekomstagenda Maastricht - Heuvelland, informele ondersteuning en zorg”:

- Bewustzijn voor het thema “informele zorg”.
- Burgerinitiatieven voor de versterking van mantelzorgers en vrijwilligers.
- Mantelzorgers en vrijwilligers bereiken en passende ondersteuning bieden.
- Erkenning en waardering voor mantelzorgers en vrijwilligers.
- Voorkomen overbelasting van mantelzorgers.

Mantelzorgwaardering

Een punt van aandacht betreft de mantelzorgwaardering. In de regio Maastricht - Heuvelland bestaat namelijk geen gelijklopende mening over hoe de waardering van mantelzorgers vorm wordt gegeven. Tot en met 2014 werd door de SVB (Sociale Verzekeringsbank) op basis van bepaalde criteria een mantelzorgcompliment betaald aan mantelzorgers die voldeden aan de toen geldende criteria. Per mantelzorger ging het om een bedrag van € 200,- (het mantelzorgcompliment). Vanaf 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning en waardering. De invulling hiervan is aan de gemeenten. Valkenburg aan de Geul wil de gelden (met fikse korting!) die vanuit het Rijk zijn overgeheveld ten aanzien van de waardering voor mantelzorgers inzetten ten aanzien van de respijtzorg, deskundigheidsbevordering en extra inzet ten aanzien van de hulp bij het huishouden. Dit om mantelzorgers nog meer te ontlasten. Er zijn andere financiële vangnetten waar onze mantelzorgers gebruik van zouden kunnen maken zoals de Bijzondere Bijstand en kwijtschelding gemeentelijke belastingen. Tijdens de keukentafelgesprekken wijzen de klantmanagers de mantelzorger op deze mogelijkheden. De overige gemeenten gaan voor voortzetting van de betaling van het mantelzorgcompliment. Ten aanzien van de inzet van de gelden met betrekking tot het mantelzorgcompliment wordt nog lokaal beleid ontwikkeld. De Wmo-raad is hierbij al nauw betrokken.



5. Samenwerking

Voorliggende notitie is tot stand gekomen in samenwerking met de Regio Maastricht-Heuvelland.

6. Aanbestedingen

N.v.t.

7. Financiën

De implementatie van het beleid ten aanzien van informele ondersteuning en zorg wordt binnen de budgettaire kaders van de Wmo uitgevoerd.

8. Communicatie

De onderliggende toekomstagenda is tot stand gekomen met medewerking van de Wmo-raad, mantelzorgers, (zorg)vrijwilligers en professionals. De Wmo-raad heeft een advies gegeven. Dat advies is bijgevoegd, evenals het antwoord van het college van burgemeester en wethouders.

9. Afwegingen en Advies

Akkoord te gaan met de voorliggende concept notitie "Regionale toekomstagenda Maastricht - Heuvelland, informele ondersteuning en zorg".

10. Bijlagen

1. Concept "Regionale toekomstagenda Maastricht-Heuvelland, informele ondersteuning en zorg".
2. Het rapport van Movisie: "De toekomst van mantelzorgondersteuning in de regio Maastricht-Heuvelland, visies en vervolgstappen".
3. Advies van de Wmo-raad d.d. 6 augustus 2015.
4. Antwoord van het college van burgemeester en wethouders.

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

Drs. M.J.A. Eurlings
burgemeester



De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 25 augustus 2015;

Gezien het advies van de Wmo-raad de dato 6 augustus 2015;

Gehoord de raadsadviescommissie sociaal domein de dato 12 oktober 2015.

B e s l u i t :

Akkoord te gaan met de voorliggende concept notitie “Regionale toekomstagenda Maastricht - Heuvelland, informele ondersteuning en zorg”.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 2 november 2015.

De raad voornoemd,

Mr. J.W.L. Pluijmen
griffier

Drs. M.J.A. Eurlings
voorzitter

Agenda nr.: 6
Registratie nr.: 151102.02